Activiteit 2.1

Ruzie

Doel Blok 2

Leerlingen leren hoe ze ruzies constructief kunnen oplossen.

Kern van de activiteit

De leerlingen leren waaraan ze een ruzie kunnen herkennen en dat ze bij een ruzie weer rustig kunnen worden.

Woorden

de ruzie, boos, rustig

Hulpzinnen

- Stop hou op
- Ben je rustig?

Materialen

- Illustratie Stop! Hou op met…!
- Illustratie De ruzie
- Illustratie Rustig worden
- Illustratie Goedmaken
- Een speelgoed auto met wat attributen waar de auto omheen kan rijden, of ander materiaal waarover leerlingen wel eens ruzie maken.
- Een hoedje van papier voor Aap
- Aap en Tijger

Voorbereiding

- Lees de handreiking bij Blok 2
- Kies een plek in uw lokaal waar leerlingen rustig kunnen worden als ze boos zijn. Dit kan per leerling verschillen, bijvoorbeeld een slokje water drinken, zitten aan een tafel, een taak doen, een boekje lezen op een kussen.

Aap en Tijger hebben ruzie

Ga in de kring zitten met Aap en Tijger en speel het volgende stuk uit. Volg daarbij de reactie van de leerlingen om te zien wat de boosheid van Aap en Tijger met ze doet.

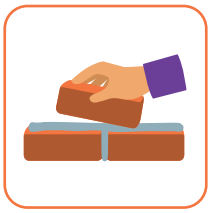
Tijger speelt met een auto. Hij rijdt rondjes op een tafel.
Aap ziet dit en wil ook met de auto spelen. Hij duwt Tijger weg en pakt de auto. Tijger trekt aan de auto.
Aap: *Laat los, Tijger, ik wil met de auto, stommerd!*
Tijger: *Nee, ik was er mee aan het spelen.* Tijger slaat Aap.
Aap roept hard: *Au, ga weg!*
Aap: *Stop hou op met mijn speelgoed afpakken, Tijger!*

Wat is er aan de hand? Waaraan merk je dat ze **ruzie** *hebben?*
Kalmeer Aap en Tijger met hulp van de leerlingen.
Geef Aap en Tijger een opsteker dat ze rustig zijn geworden.

Aap en Tijger zijn weer **rustig***! Maar het is nog niet klaar. Wat kunnen ze nu doen? Wie weet een oplossing?*
Geef eventueel zelf ideeën: sorry zeggen, om de beurt met de auto mogen rijden, samen praten over wat ze willen.
Voer de gekozen oplossing uit met Aap en Tijger. En laat ze achteraf verwoorden of ze blij zijn met de oplossing.
Rond af met een opsteker.

Breng Aap en Tijger weer terug naar hun plekje in het lokaal.
Laat illustratie Rustig worden zien. *Als je heel boos bent, moet je eerst rustig worden.*

Maak hierbij het gebaar voor rustig worden: met de rechter platte hand van hoofd naar buiten bewegen terwijl u uitblaast. Oefen dit een paar keer met de leerlingen.
Als je rustig bent kun je het weer goedmaken. Laat de illustratie Goed maken zien.

Aap is boos

Haal Aap in de kring.
Aap vertelt met een boze stem: *Ik ben heel erg boos!*
Wat is er aan de hand, Aap?
Aap: *Ik ben heel erg boos! Gewoon heel erg boos!*
Aap blijft boos. Hij kan niet uit zijn woorden komen: *ik, ik, ik sla hem als ik hem zie, ik pak hem, ik ben heel boos!*

Wat zou Aap kunnen helpen? (rustig worden)
Laat een leerling tegen Aap zeggen dat hij eerst rustig moet worden.
Aap: *Ja maar, hoe dan?*

Hoe kan Aap rustig worden? (even uit de kring, tot 5 tellen, diep zuchten, slokje water drinken, het gebaar gebruiken uit de vorige activiteit)
Laat Aap iets kiezen.
Heeft het geholpen Aap? Ben je nu rustig?
Kun je ons nu vertellen wat er is gebeurd?
Aap: *Ik had een hele mooie hoed gemaakt en toen kwam Tijger en sloeg hem op de grond en nu is ie vies geworden door de modder!* Aap neemt de muts erbij en laat hem zien.

Hoe kunnen we Aap helpen? Wat moet er nu gebeuren?
Laat Tijger ophalen en vertel kort wat er gebeurd is.
Vraag Tijger of hij het weer goed wil maken.
Laat de leerlingen tijger helpen met ideeën, bijvoorbeeld door samen een nieuwe hoed te maken, sorry te zeggen, of een te hand geven.
Bedank de leerlingen voor hun hulp en geef Aap en Tijger een opsteker voor het feit dat ze het weer goed hebben gemaakt.

Vat samen: *als je heel boos bent moet je eerst rustig worden. Dat deed Aap heel goed. Zo konden Aap en Tijger het weer goedmaken.*

Een rustige plek

Lees eventueel voorafgaand aan het groepsgesprek over het kiezen van een rustige plek het boek ‘Het boze boek’ van Ramadier en Bourgeau voor.
Dit gaat over een boos boek waarin nagedacht wordt wat het boek kan helpen.
Op welk plekje in de klas kunnen wij rustig worden als we boos zijn? Spreek met de groep af waar ze rustig kunnen worden in de klas. Laat leerlingen hierin zelf kiezen. Spreek af dat ze daar zelf heen kunnen gaan als ze boos zijn en rustig willen worden.

Als een leerling zelf mag kiezen waar hij rustig wil worden, zorgt u dat hij regie krijgt over het eigen gedrag. De nabijheid van de leerkracht is daarbij belangrijk. Nabijheid moet door leerlingen met traumatische ervaringen en/ of hechtingsproblematiek altijd gevoeld worden.

Denk vervolgens met de groep na over hoe een rustige plek eruit kan zien. Wat kan ons helpen?

Denk aan: de illustratie rustig worden, een stoeltje, tekeningen/ foto's met ideeën hoe je rustig kunt worden. Gebruik eventueel twee stoeltjes: één met een rode stip als je nog heel boos bent en je je best doet om rustig te worden. En één met een gele stip, waarop je gaat zitten als je weer rustig bent en kunt nadenken over hoe je de ruzie gaat oplossen, of wat je nodig hebt om niet weer boos te worden.

Leerkrachtgedrag

- Herinner leerlingen aan de rustige plek als ze boos zijn bij een ruzie of als ze boos zijn op zichzelf.
- Geef leerlingen een opsteker als ze uit zichzelf de plek opzoeken.
- Gebruik het gebaar om leerlingen te stimuleren rustig te worden bij een ruzie.
- Voer een kort gesprekje met leerlingen die snel boos kunnen worden. Wat helpt hen (extra) om weer rustig te kunnen worden? (een knuffel op schoot, De Vreedzame Schoolbal op schoot, een maatje dat naast hem of haar komt zitten? Een knijpballetje in je handen?).
- Voor sommige leerlingen kan het helpen om de tijd te markeren door een zandloper of timer naast het stoeltje te zetten. Zo stellen ze zich erop in dat de boosheid straks over is.
- Misschien willen sommige leerlingen ook even op deze plek gaan zitten als ze verdrietig zijn, ook dan wil je even rustig worden. Benoem dat dit kan. Geef de leerling op dat moment de kans zich even terug te trekken en biedt niet te snel hulp aan. Na even alleen gezeten te hebben is een leerling mogelijk beter in staat woorden te geven aan zijn of haar verdriet. En soms is het niet nodig om er woorden aan te geven.
- Laat ouders de plek in de klas zien waar leerlingen rustig kunnen worden.
- Laat leerlingen eventueel zelf aan hun ouders vertellen wat hen kan helpen om rustig te worden als ze boos zijn.